

Na osnovu poglavlja VI čl. 4. i 2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine («Sl. novine Federacije BiH», broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02 i 20/04) i člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Sl. novine Federacije BiH», broj: 49/06), Općinsko vijeće Gračanica na sjednici održanoj dana 29. 04. 2009. godine, d o n o s i

S T A T U T **Općine Gračanica**

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Opvim statutom u skladu sa ustavom i zakonom bliže se uređuju pitanja: samoupravni djelokrug općine, organi općine, međusobni odnosi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, općinsko pravobranilaštvo, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, oblici saradnje sa drugim općinama, finansiranje i imovina općine, propisi i drugi akti općine, odnosi saradnje sa federalnim i kantonalnim vlastima, javnost i transparentnost, postupak za donošenje i izmjene i dopune Statuta i prelazne i završne odredbe.

Član 2.

Općina Gračanica je jedinica lokalne samouprave uspostavljena zakonom u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim ustavom, zakonom i statutom.

Član 3.

Naziv općine je: Općina Gračanica.

Sjedište općine je u Gračanici, ulica Mula Mustafe Bašeskije br.1.

Član 4.

Općina Gračanica (u daljem tekstu: Općina) je pravno lice, sa pravima i obavezama utvrđenim ustavom, zakonom i statutom.

Član 5.

Općina obuhvata područje u granicama utvrđenim zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta i u kojima se ostvaruje mjesna samouprava i to: Babići, Buk, Doborovci, Doborovci Gornji, Džakule, Gračanica, Lendići, Lohinja Donja, Lohinja Gornja, Lukavica, Malešići, Miričina, Orahovica Donja, Orahovica Gornja, Piskavica, Pribava, Prijeko Brdo, Rašljeva, Skipovac Donji-dio, Skipovac Gornji-dio, Soko, Stjepan Polje, Škahovica, Trnovci i Vranovići.

Član 6.

Službeni jezici općine su bosanski, hrvatski i srpski.

Službeno pismo je latinica i ćirilica.

Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komunikacije i nastave.

Član 7.

Organi općine imaju pečat u skladu sa zakonom.

Član 8.

Općina može imati grb i zastavu o čijem izgledu i načinu korištenja, u skladu sa zakonom, posebnom odlukom odlučuje Općinsko vijeće.

Član 9.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Općina će poštovati temeljna prava i slobode svakog građanina i u tom cilju osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uvjete svih građana uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet.

II - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 10.

Općina u okviru samoupravnog djelokruga, u skladu sa ustavom i zakonom ima vlastite nadležnosti, u okviru kojih naročito:

1. osigurava uslove i preuzima sve potrebne mjere za dosljedno poštivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda u skladu sa Ustavom;
2. donosi budžet Općine;
3. donosi programe i planove razvoja Općine i stvara uslove za privredni razvoj i zapošljavanje;
4. utvrđuje i provodi politiku uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline;
5. donosi prostorne, urbanističke i provedbene planove, uključujući zoniranje;
6. utvrđuje i provodi stambenu politiku i donosi programe stambene i druge izgradnje Općine;
7. utvrđuje politiku korištenja kao i visinu naknade za korištenje javnih dobara Općine;
8. utvrđuje i vodi politiku raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem na svom teritoriju;
9. utvrđuje politiku upravljanja i raspolaganja svojom imovinom;
10. utvrđuje politiku upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjelu sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja;
11. upravlja, finansira i unapređuje djelatnosti i objekte komunalne infrastrukture:
  - a) vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
  - b) prikuplja i odlaže čvrsti otpad,
  - c) održava javnu čistoću,
  - d) lokalna groblja,
  - e) lokalni putevi i mostovi,
  - f) ulična rasvjeta,
  - g) javna parkirališta,
  - h) parkovi;
12. organizira i unapređuje lokalni javni prevoz;
13. utvrđuje politiku predškolskog obrazovanja, unapređuje mrežu ustanova, te upravlja i finansira javne ustanove predškolskog obrazovanja;
14. osniva, upravlja, finansira i unapređuje ustanove osnovnog obrazovanja;
15. osniva, upravlja, unapređuje i finansira ustanove i izgradnju objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
16. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osigurava finansijska sredstva za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;
17. analizira stanje javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaže mjere prema nadležnim organima za ova pitanja;
18. organizira, provodi i odgovorna je za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
19. uspostavlja i vrši inspekcijski nadzor nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Općine;
20. donosi propise o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Općine;
21. raspisuje referendum za područje Općine;
22. raspisuje javni zajam i odlučuje o svom zaduženju;
23. preuzima mjere za osiguranje higijene i zdravlja;
24. osigurava uvjete rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom;
25. osigurava i vodi evidenciju o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;
26. obavlja poslove iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencije o nekretninama;
27. organizira efikasnu lokalnu upravu prilagođenu lokalnim potrebama;
28. uspostavlja organizaciju mjesne samouprave;

29. brine o zaštiti životinja;

30. obavlja i druge poslove koji su od značaja za Općinu, a utvrđeni su ustavom i zakonom.

Općina se bavi svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava ili zakona.

Član 11.

Općina je samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastite nadležnosti.

Član 12.

Općina pored vlastitih nadležnosti izvršava poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere, s tim da prenos povjerenih poslova bude praćen dodjelom sredstava potrebnih za efikasno obavljanje prenesenih poslova.

III - ORGANI OPĆINE

Član 13.

Organi Općine su Općinsko vijeće i Općinski načelnik.

1. OPĆINSKO VIJEĆE

Član 14.

Općinsko vijeće je predstavnički organ građana i organ odlučivanja, izabran na način i po postupku utvrđenim Izbornim zakonom, koji funkciju vlasti vrši u skladu sa ustavom, zakonom i ovim statutom.

Općinsko vijeće broji 30.(trideset) vijećnika.

Član 15.

Općinski vijećnici obavljaju dužnost za vrijeme mandata na koji su izabrani, a mandat im prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti ili vanrednih prilika mandat općinskih vijećnika izabranih na posljednjim izborima produžava se za vrijeme trajanja tog stanja do sprovođenja narednih općinskih izbora.

Član 16.

Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1. priprema i usvaja statut Općine;
2. usvaja budžet i izvještaj o izvršenju budžeta Općine;
3. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
4. donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Općine u skladu sa zakonom;
5. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;
6. donosi odluke o zaduživanju;
7. donosi programe uređenja građevinskog zemljišta;
8. donosi plan korištenja javnih površina;
9. donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta;
10. donosi odluke o udruživanju jedinica lokalne samouprave u savez i druge oblike organiziranja;
11. donosi odluke o proglašenju praznika Općine;
12. donosi odluke o nagradama i priznanjima Općine;
13. bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća;
14. donosi odluke o raspisivanju referenduma;

15. razmatra godišnje izvještaje o provođenju općinske politike i aktivnostima načelnika;
16. osniva preduzeća i ustanove za obavljanje poslova od interesa za Općinu, razmatra i usvaja njihove izvještaje o radu i finansijskom poslovanju;
17. imenuje upravne odbore i nadzorne odbore u javnim preduzećima i javnim zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Općinsko vijeće u skladu sa odredbama zakona iz ove oblasti i odredbama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH;
18. donosi poslovnik o svom radu;
19. razmatra godišnje programe i finansijske planove rada kao i izvještaje o radu i realizaciji programa i finansijske izvještaje mjesnih zajednica;
20. obavlja druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Član 17.

Organizacija i način rada Općinskog vijeća detaljnije se uređuju Poslovnikom o radu.

Član 18.

Rad Općinskog vijeća je javan.

Izuzetno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti u skladu sa zakonom.

Član 19.

Općinsko vijeće donosi odluke i druge akte većinom glasova ukupnog broja vijećnika.

Statut Općine, odluke o izmjeni i dopuni Statuta i amandmane koji se odnose na prijedlog Statuta i prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni Statuta, Općinsko Vijeće donosi dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja vijećnika.

1.1. Vijećnik

Član 20.

Općinski vijećnik (u daljem tekstu: Vijećnik) je predstavnik građana Općine u Općinskom vijeću, izabran neposrednim i tajnim glasanjem, sa mandatom, dužnostima, pravima i odgovornostima propisanim ustavom, zakonom, ovim statutom i Poslovnikom.

Član 21.

Vijećnik vrši svoju dužnost u skladu sa ustavom, zakonom i ovim statutom na primjeren i etičan način, savjesno i isključivo za dobrobit građana Općine.

Član 22.

Vijećnik ima pravo i dužnost prisustvovati sjednicama Općinskog vijeća, učestvovati u njihovom radu i odlučivanju.

Član 23.

U vršenju svojih dužnosti vijećnik ima pravo podnositi prijedloge za donošenje odluka i drugih akata i pokretati rasprave o određenim pitanjima iz nadležnosti Općinskog vijeća, izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća, postavljati vijećnička pitanja koja se odnose na rad Općinskog načelnika, službi za upravu, javnih ustanova i preduzeća i institucija koje imaju javna ovlaštenja u izvršavanju zakona i drugih propisa i poslova iz njihovog djelokruga i nadležnosti.

Član 24.

Vijećnik za svoj rad u Općinskom vijeću ima pravo na naknadu u skladu sa posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Član 25.

Vijećnik odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje Općinsko vijeće donosi u okviru svojih nadležnosti.

1.2. Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg

Član 26.

Predsjedavajući Općinskog vijeća predstavlja Općinsko vijeće i rukovodi njegovim radom u okviru prava i dužnosti Općinskog vijeća.

Zamjenik predsjedavajućeg Općinskog vijeća zamjenjuje predsjedavajućeg Općinskog vijeća pri njegovoj spriječenosti za rad i odsutnosti ili kad mu predsjedavajući povjeri poslove iz svog djelokruga.

Član 27.

Na prvoj sjednici Općinskog vijeća vrši se izbor predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća iz reda vijećnika tajnim glasanjem na način propisan Poslovníkom, a može se vršiti i javnim glasanjem, ukoliko se o tome izjasni Općinsko vijeće.

Izbor predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg vrši se na osnovu prijedloga kandidata koji predlaže Komisija za izbor i imenovanje nakon konsultacija s političkim subjektima koji imaju svoje vijećnike u Vijeću. Komisija može predložiti jednog ili više kandidata.

Za predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća izabran je kandidat koji dobije natpolovičnu većinu glasova od ukupnog broja vijećnika.

Ako nijedan kandidat nije dobio propisanu većinu, glasanje se ponavlja za dva kandidata sa najvećim brojem glasova. Ukoliko u ponovljenom glasanju nijedan od kandidata ne dobije propisanu većinu, provodi se treći krug izbora. U trećem krugu izbora izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova. Ako je broj glasova isti, izabran je mlađi kandidat.

Član 28.

Mandat predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća traje do isteka mandata vijećnika, osim u slučaju razrješenja zbog ostavke ili smjene.

Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Općinskog vijeća mogu podnijeti ostavku ili biti smijenjeni, u kom slučaju se razrješavaju dužnosti prije isteka mandata na način propisan Poslovníkom.

Inicijativu za smjenjivanje daje najmanje jedna trećina ukupnog broja članova Vijeća.

Općinsko vijeće tajnim glasanjem smjenjuje predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća, a može se vršiti i javnim glasanjem ukoliko se o tome izjasni Općinsko vijeće.

Smjenjivanje se vrši natpolovičnom većinom ukupnog broja članova Vijeća.

Član 29.

Predsjedavajući Općinskog vijeća svoju dužnost obavlja profesionalno, a zamjenik predsjedavajućeg svoju dužnost obavlja na volonterskoj osnovi.

Član 30.

Predsjedavajući Općinskog vijeća u okviru djelokruga poslova obavlja sljedeće:

1. saziva i predsjedava sjednicama Općinskog vijeća;
2. potpisuje akte koji se donose na sjednicama Općinskog vijeća;
3. prati realizaciju odluka i zaključaka Općinskog vijeća i najmanje dva puta informiše Općinsko vijeće o njihovoj realizaciji;
4. saziva i predsjedava sjednicama Kolegija Općinskog vijeća;
5. po zahtjevu i potrebi učestvuje u radu klubova vijećnika političkih partija;
6. prati rad radnih tijela Općinskog vijeća;
7. učestvuje u pripremama sjednica Općinskog vijeća;
8. ostvaruje saradnju sa Općinskim načelnikom, općinskim vijećnicima i predsjednicima radnih tijela Općinskog vijeća, općinskim vijećima drugih općina te drugim organima i organizacijama;

9. koordinira i nadzire rad vijeća mjesnih zajednica i po potrebi prisustvuje njihovim sjednicama;
10. pokreće postupak pred nadležnim organima u slučaju kršenja i neprovođenja odluka i drugih akata Općinskog vijeća;
11. obezbjeđuje javnost rada Općinskog vijeća;
12. vrši i druge poslove utvrđene zakonom, ovim statutom i Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

1.3. Sekretar Općinskog vijeća

Član 31.

Općinsko vijeće ima sekretara.

Sekretar Općinskog vijeća pomaže predsjedavajućem Općinskog vijeća u pripremanju sjednica i osiguravanju uslova za rad Općinskog vijeća, te obavlja i druge poslove i zadatke prema Pravilniku o sistematizaciji.

Sekretar Općinskog vijeća je rukovodeći državni službenik, koji se postavlja u skladu sa Zakonom o državnoj službi.

1.4. Radna tijela Općinskog vijeća

Član 32.

Općinsko vijeće može obrazovati komisije, odbore, savjete, radne grupe kao stalna i povremena radna tijela, čiji se sastav, djelokrug i način rada uređuje Poslovníkom i posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Članovi radnih tijela imaju pravo na naknadu za svoj rad u skladu sa posebnom odlukom Općinskog vijeća.

2. OPĆINSKI NAČELNIK

Član 33.

Općinski načelnik je izvršni organ Općine, koji funkciju vlasti vrši u skladu sa ustavom, zakonom i ovim statutom.

Izbor Općinskog načelnika vrši se neposredno na način i po postupku utvrđenim zakonom.

Član 34.

Općinski načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran i vezan je za mandat saziva Općinskog vijeća.

Općinski načelnik može podnijeti ostavku.

Općinski načelnik može biti opozvan u skladu sa zakonom.

U slučajevima navedenim u stavu 2. i 3. ovog člana Općinskom načelniku prestaje mandat.

Član 35.

Općinskog načelnika u slučaju privremene odsutnosti ili spriječenosti obaljanja svoje dužnosti zamjenjuje uposlenik općinskih organa uprave, kojeg on ovlasti.

U slučaju prestanka mandata Općinskog načelnika iz razloga propisanih zakonom, u slučaju opoziva u skladu sa zakonom i u slučaju ostavke dužnost Općinskog načelnika, do ponovnog izbora Općinskog načelnika, vrši osoba izabrana od strane Općinskog vijeća natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Općinskog vijeća.

Član 36.

Općinski načelnik, kao izvršni organ Općine, u okviru svoje nadležnosti:

1. predstavlja i zastupa Općinu u skladu sa ustavom, zakonom i statutom;
2. donosi akte iz svoje nadležnosti;

3. izrađuje i vijeću na usvajanje podnosi nacrt i prijedlog budžeta, ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta;
4. predlaže odluke i druge opće akte vijeću;
5. provodi politiku Općine u skladu sa odlukama vijeća, izvršava budžet Općine, osigurava i odgovoran je za provođenje odluka i drugih akata vijeća;
6. izvršava zakone i druge propise čije je izvršenje povjereno Općini;
7. utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih službi Općine;
8. donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji službi Općine;
9. realizira saradnju općine kao jedinice lokalne samouprave s drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Općinskog vijeća;
10. podnosi izvještaj vijeću o ostvarivanju politike Općine, i svojim aktivnostima;
11. provodi proceduru imenovanja upravnih i nadzornih odbora u javnim ustanovama, javnim zdravstvenim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Općinsko vijeće, u skladu sa zakonom i Odlukom o utvrđenim kriterijima i imenuje upravne odbore i nadzorne odbore u javnim ustanovama čiji je osnivač Općinsko vijeće u skladu sa odredbama zakona iz ove oblasti i Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH, prati rad javnih ustanova, javnih zdravstvenih ustanova, javnih preduzeća i preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa zakonom;
12. obrazuje stalne i povremene komisije ili radne grupe;
13. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima, ovim statutom i aktima Općinskog vijeća.

Član 37.

Poslove iz prethodnog člana Općinski načelnik vrši samostalno i putem službi za upravu i ostalih općinskih službi.

Općinski načelnik rukovodi svim službama za upravu.

Član 38.

Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskom vijeću.

2.1. Općinski organi uprave

Član 39.

Općinski organi uprave su općinske službe za upravu (u daljem tekstu: Službe za upravu).

Član 40.

Službe za upravu, iz okvira svoje nadležnosti, samostalno i u skladu sa zakonom neposredno obavljaju sljedeće upravne i stručne poslove:

- izvršavaju zakone, općinske propise i druge opće akte,
- rješavaju u upravnom postupku o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih osoba,
- obavljaju nadzor nad djelatnošću javnih preduzeća i ustanova koje obavljaju poslove na osnovu javnih ovlaštenja utvrđenih propisima Općine,
- daju inicijative za rješavanje određenih pitanja,
- za Općinsko vijeće pripremaju nacрте i prijedloge odluka i drugih općinskih akata,
- daju odgovore na vijećnička pitanja, na pitanja Općinskog načelnika, te na pitanja pravnih i fizičkih lica,
- obavljaju i druge upravne i stručne poslove određene zakonom, statutom i općinskim propisima.

Službe za upravu neposredno izvršavaju propise koje donosi Općinsko vijeće iz oblasti lokalne samouprave općine, kao i upravne poslove koji se federalnim i kantonalnim zakonima i drugim propisima i propisima Bosne i Hercegovine prenesu ili delegiraju na vršenje općinskim organima uprave.

Član 41.

Općinske službe za upravu dužne su saradivati sa ombudsmenima, te im pružati traženu potrebnu pomoć u vršenju njihove dužnosti u skladu sa zakonom.

Član 42.

Radom službi za upravu neposredno rukovode pomoćnici Općinskog načelnika sa ovlaštenjima koja na njih prenese Općinski načelnik.

Pomoćnici Općinskog načelnika su rukovodeći državni službenici, koji se postavljaju u skladu sa Zakonom o državnoj službi.

IV - MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOG NAČELNIKA

Član 43.

Međusobni odnosi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Općine.

Član 44.

Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može, u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim.

U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Općinsko vijeće, odnosno Općinskog načelnika o svojoj odluci do kada se taj akt neće izvršiti.

Kada Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 45.

Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik preispita odluku, ili akt koji smatra štetnim po Općinu i čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine.

Organ koji je donio odluku preispitat će je u roku od 15 dana do kada se ona ne primjenjuje.

Član 46.

Općinski načelnik je dužan redovno izvještavati Općinsko vijeće o ostvarivanju općinske politike i svome radu svake godine, a najkasnije do marta mjeseca, odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative usmeno ili pismeno, što prije a najkasnije u roku od 30 dana.

Član 47.

Općinsko vijeće je dužno da razmotri prijedlog odluke, drugog akta, odnosno informaciju koju podnese Općinski načelnik i da se o istom izjasni što prije, a najkasnije u roku od 30 dana.

V - OPĆINSKO PRAVOBRANILAŠTVO

Član 48.

Pravobranilaštvo je poseban organ Općine koji preduzima zakonom određene mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine.

Član 49.

Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa općine obavlja Općinsko pravobranilaštvo. Općinsko pravobranilaštvo obavlja i druge poslove određene zakonom. Općinsko pravobranilaštvo osniva Općinsko vijeće posebnom odlukom. Općinsko pravobranilaštvo dužno je Općinskom vijeću najmanje jedanput godišnje podnositi izvještaj o svom radu.

Član 50.

Općinsko pravobranilaštvo svoju funkciju vrši samostalno u skladu sa ustavom, a na osnovu zakona, drugih propisa i općih akata.

Član 51.

Općinski organi, preduzeća (društva) i druga pravna lica dužni su Općinskom pravobranilaštvu dostavljati tražene podatke, obavještenja i spise koji su mu potrebni za preduzimanje radnji za koje je ovlašten.

VI - MJESNA SAMOUPRAVA

Član 52.

Mjesna samouprava u Općini ostvaruje se u mjesnoj zajednici kao obaveznom obliku mjesne samouprave.

Član 53.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenih ovim statutom i odlukom o osnivanju.

Član 54.

Mjesna zajednica nadležna je za obavljanje poslova značajnih za život i rad građana na području mjesne zajednice, te građani putem organa mjesne zajednice odlučuju o tim poslovima, a naročito:

- pokreću i učestvuju u javnoj raspravi kod pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne zajednice, pokreću inicijative, daju mišljenja i učestvuju u izgradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi;
- pokreću i učestvuju u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvenih djelatnosti;
- brinu o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i u tu svrhu pokreću saradnju sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite;
- staraju se o razvoju kulture i sporta i stvaraju uvjete za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta svim građanima, a pogotovu mladima;
- stvaraju uvjete i preduzimaju mjere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove sredine;
- organizira, provodi i odgovorna je za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
- drugim poslovima utvrđenim ovim statutom i statutom mjesne zajednice vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 55.

Da bi se pristupilo osnivanju mjesne zajednice bitan je uslov, da područje mjesne zajednice čije se osnivanje predlaže ima najmanje 200 registriranih birača i da predstavlja takvu

prostornu cjelinu u kojoj su građani upućeni jedni na druge u svakodnevnom životu i radu i u kojoj se mogu neposredno dogovarati i sporazumijevati o zadovoljavanju zajedničkih interesa i potreba.

Mjesnu zajednicu, kao obavezni oblik mjesne samouprave, osniva Općinsko vijeće.

Odlukom o osnivanju mjesne zajednice utvrđuje se naziv, sjedište, područje mjesne zajednice, mjesna područja odnosno drugi dijelovi mjesne zajednice (naselja), kao i druga pitanja u vezi sa ostvarivanjem mjesne samouprave.

Član 56.

Mjesno područje je teritorijalno određen dio mjesne zajednice, koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja, a što će se odrediti statutom mjesne zajednice.

Član 57.

Mjesna zajednica se osniva, na način i po postupku utvrđenim ovim statutom.

Inicijativu za osnivanje nove mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i udruženja građana sa područja naseljenog mjesta za čije se područje predlaže osnivanje nove mjesne zajednice, Općinsko vijeće i Općinski načelnik uz obezbjeđenje najmanje 20% potpisa birača tog područja.

Inicijativa za osnivanje nove mjesne zajednice sadrži podatke o području za koje se predlaže osnivanje nove mjesne zajednice, način osnivanja (izdvajanje, razdvajanje, spajanje), razloge zbog kojih se predlaže osnivanje nove mjesne zajednice i spisak sa potpisima birača koji pokreću inicijativu.

Inicijativa za osnivanje nove mjesne zajednice upućuje se Općinskom vijeću koje je dužno u roku od 60 dana razmotriti da li postoje uslovi i opravdanost osnivanja nove mjesne zajednice, nakon čega Općinsko vijeće donosi akt o prihvatanju ili odbijanju inicijative za osnivanje nove mjesne zajednice.

Ako Općinsko vijeće odbije inicijativu o osnivanju nove mjesne zajednice obavijestit će o tome podnosioca inicijative.

Ako Općinsko vijeće prihvati inicijativu o osnivanju nove mjesne zajednice, obavijestit će o tome Vijeće mjesne zajednice na čijem području treba da se osnuje nova mjesna zajednica a ova je dužna da raspiše referendum bez prijedloga iz čl. 81. ovog statuta.

Nakon odluke donesene na referendumu, Općinsko vijeće donosi Odluku o osnivanju mjesne zajednice.

Član 58.

Nakon osnivanja nove mjesne zajednice na zboru građana bira se osnivački odbor od pet članova. Osnivački odbor dužan je pripremiti statut mjesne zajednice i provesti izbore za Vijeće mjesne zajednice u roku od 60 dana od dana osnivanja mjesne zajednice.

Izbori za Vijeće nove mjesne zajednice vrše se u skladu sa članom 68. i 70. ovog statuta.

Član 59.

Općina može, uz obezbjeđenje potrebnih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova iz svoje nadležnosti, a naročito izgradnju, održavanje i upravljanje objektima za potrebe komunalne infrastrukture, obrazovanja, sporta, kulture, kao i drugih sadržaja.

Odluku o prenosu poslova iz prethodnog stava donosi Općinsko vijeće.

Član 60.

Prava i dužnosti mjesnih zajednica utvrđena zakonom i ovim statutom, ne mogu biti uskraćena ili ograničena od općinske ili druge vlasti.

Član 61.

Mjesna zajednica ima statut. Statut mjesne zajednice, kao i izmjene i dopune statuta, donosi i usvaja Vijeće mjesne zajednice dvotrećinskom većinom ukupnog broja članova.

Vijeće mjesne zajednice obavezno je prije usvajanja provesti javnu raspravu o statutu mjesne zajednice kao i o izmjenama i dopunama statuta.

Saglasnost na statut mjesne zajednice, kao i na izmjene i dopune statuta daje Općinsko vijeće.

Statut mjesne zajednice, kao i izmjene i dopune statuta stupaju na snagu danom objavljivanja u «Službenom glasniku Općine Gračanica».

Član 62.

Organi mjesne zajednice su Vijeće mjesne zajednice i predsjednik Vijeća mjesne zajednice.

Član 63.

Vijeće mjesne zajednice je organ konsultovanja i odlučivanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice koja su utvrđena zakonom, ovim statutom i statutom mjesne zajednice.

Član 64.

Vijeće mjesne zajednice donosi Poslovnik o radu, program i finansijski plan rada kao i izvještaj o radu i finansijski izvještaj za svaku godinu a i za duži vremenski period, koje dostavlja Općinskim organima, a na zahtjev dostavlja im i druge tražene podatke sa kojima raspolažu, odlučuje o upravljanju i raspolaganju imovinom mjesne zajednice i na osnovu Odluke Općinskog vijeća učestvuje u pripremama i sprovođenju izbora za novo vijeće mjesne zajednice.

Član 65.

Vijeće mjesne zajednice odlučuje o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana ili na drugi način i prenesenim poslovima iz čl. 59. ovog statuta, kao i inicijativi za raspisivanje referenduma.

Član 66.

Prije donošenja godišnjih programa rada, finansijskog plana i izvještaja o radu i finansijskog izvještaja, Vijeće mjesne zajednice je dužno provesti javnu raspravu na zboru građana mjesne zajednice.

Član 67.

Vijeće mjesne zajednice će biti obavezno konsultovano o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja budžeta i planova Općine.

Konsultovanje iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja odgovarajućih odluka.

Vijeće mjesne zajednice je obavezno dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od Općinskog vijeća ili Općinskog načelnika.

Član 68.

Broj članova Vijeća mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, a on ne može biti manji od 7 niti veći od 17 članova, u zavisnosti od broja registriranih birača u određenoj mjesnoj zajednici, i to:

- za mjesne zajednice do 600 registriranih birača 7 članova;
- za mjesne zajednice od 601 do 1200 registriranih birača 9 članova;
- za mjesne zajednice od 1201 do 2000 registriranih birača 11 članova;
- za mjesne zajednice od 2001 do 3000 registriranih birača 13 članova;
- za mjesne zajednice od 3001 do 5000 registriranih birača 15 članova;
- za mjesne zajednice preko 5000 registriranih birača 17 članova.

Član 69.

Građani koji su upisani u birački spisak mjesne zajednice za koju se provode izbori mogu birati i biti birani u Vijeće mjesne zajednice.

Izbori za Vijeće mjesne zajednice provode se u roku od 60 dana nakon zvaničnog proglašenja rezultata izbora za Općinsko vijeće na zboru građana, na osnovu Odluke Općinskog vijeća, tajnim glasanjem za kandidate na jednoj od predloženih listi političkih subjekata.

Mandat članova Vijeća vezan je za mandat saziva Općinskog vijeća.

Odlukom Općinskog vijeća iz stava 2. ovog člana utvrđuje se naročito: način glasanja, mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za sprovođenje izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom.

Član 70.

Na osnovu rezultata za Općinsko vijeće na području mjesne zajednice politički subjekti predlažu liste kandidata za Vijeće mjesne zajednice koje su obavezno uvećane najmanje za 1/3 od broja mjesta koja pripadaju političkom subjektu, pri čemu je potrebno voditi računa o teritorijalnoj zastupljenosti predloženih kandidata.

Politički subjekti koji na općinskim izborima za Općinsko vijeća za područje mjesne zajednice ostvare izborni rezultat veći od 3% važećeg broja glasova sudjeluju u raspodjeli mandata za Vijeće mjesne zajednice, a mandati se raspodjeljuju po političkim subjektima na način kako se to radi za Općinsko vijeće, odnosno metodom neparnih količnika.

Ukoliko se na prvom zboru građana zbog nedostatka kvoruma ne izabere Vijeće mjesne zajednice ponavlja se zbor građana u roku od 15 dana od dana održavanja prvog zbora i izbori se vrše bez obzira na kvorum.

Ako se građani nisu izjašnjavali za neku od lista, članovi Vijeća mjesne zajednice će biti kandidati sa listi političkih subjekata iz stava 1. ovog člana prema utvrđenom redoslijedu.

Postupak kandidovanja za članove Vijeća mjesne zajednice i zamjena izabranih članova Vijeća mjesne zajednice bliže će se regulisati statutom mjesne zajednice.

Član 71.

Prva sjednica Vijeća mjesne zajednice će biti održana najkasnije u roku od trideset dana od dana izbora članova Vijeća mjesne zajednice.

Vijeće mjesne zajednice na prvoj sjednici bira predsjednika iz reda svojih članova, po postupku i na način propisan statutom mjesne zajednice.

Predsjednik Vijeća mjesne zajednice predstavlja mjesnu zajednicu.

Član 72.

Nadzor nad radom Vijeća mjesne zajednice vrši Općinsko vijeće i Općinski načelnik.

Predsjedavajući Općinskog vijeća ili Općinski načelnik imaju pravo i obavezu predložiti Općinskom vijeću da raspusti Vijeće mjesne zajednice, odnosno tražiti od vijeća mjesne zajednice da razriješi dužnosti predsjednika Vijeća mjesne zajednice, ako se utvrdi da u svom radu krše statut mjesne zajednice, ovaj statut i propise Općine ili ne izvršavaju povjerene poslove.

U slučaju raspuštanja Vijeća mjesne zajednice i u slučaju nepoštovanja roka iz člana 69. stav 2. ovog statuta, Općinsko vijeće će imenovati povjerenike koji će organizovati i provesti izbore za novo vijeće mjesne zajednice.

Član 73.

Sredstva za finansiranje djelatnosti i poslova mjesne zajednice osiguravaju se:

- u budžetu Općine u skladu sa planovima i programima rada;
- od građana za određene akcije, projekte i programe;
- iz sredstava samodoprinosu;
- od naknada za usluge koje svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica;
- od poklona, donacija i drugih sredstava koja u skladu sa zakonom ostvari mjesna zajednica.

Član 74.

Sredstva za finansiranje troškova rada i funkcionisanja Vijeća mjesne zajednice obezbjeđuju se u budžetu Općine i zavise od broja stanovnika i broja vijećnika u mjesnoj zajednici.

Način utroška sredstava iz prethodnog stava utvrđuje se statutom mjesne zajednice.

Član 75.

Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe mjesne zajednice vrši sekretar mjesne zajednice na način propisan statutom mjesne zajednice.

Član 76.

Ostala pitanja od značaja za funkcionisanje mjesne zajednice i njenih organa, uređuju se statutom mjesne zajednice.

VII - NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U U ODLUČIVANJU O LOKALNIM POSLOVIMA

Član 77.

Građani Općine mogu neposredno učestvovati u odlučivanju o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Općine i to putem referendumu, zbora građana, građanske inicijative i drugih oblika.

Referendum

Član 78.

Građani sa područja općine mogu putem referendumu neposredno odlučivati o pitanjima koja su od njihovog zajedničkog interesa kao što su:

- zavođenje samodoprinosu za cijelu općinu, mjesnu zajednicu ili više mjesnih zajednica,
- predlaganje donošenja akata o pitanjima koja su od interesa za život i rad građana kao što je izgradnja objekata komunalnog značaja, uređenje prostora, održavanja higijene i čistoće javnih površina na području općine, uvođenje samodoprinosu za određene namjene i druga pitanja od zajedničkog interesa za građane,
- izjašnjavanje građana o pitanjima od općeg interesa za općinu, ako Općinsko vijeće zatraži takvo izjašnjavanje,
- inicijativa o konstituisanju novih općina,
- osnivanje novih mjesnih zajednica,
- druga pitanja predviđena zakonom ili propisom Općine.

Član 79.

Referendum se može raspisati za cijelo područje općine ili za područje jedne ili više mjesnih zajednica ili jedno ili više naselja.

Referendum za područje jedne mjesne zajednice, jedno ili više naselja, može se, po pravilu raspisati radi: uvođenja lokalnog samodoprinosu, za rješavanje određenih neophodnih životnih potreba građana na tom području ili radi rješavanja drugih potreba značajnih za život građana na tom području u skladu sa zakonom i propisima Općine.

Referendum za područje cijele mjesne zajednice raspisuje se radi izjašnjavanja o osnivanju nove mjesne zajednice i izjašnjavanja o izdvajanju ili pripajanju naselja drugom području.

Član 80.

Referendum za područje cijele općine ili za područje dvije ili više mjesnih zajednica raspisuje Općinsko vijeće.

Referendum za područje jedne mjesne zajednice ili za jedno ili više naselja s područja iste mjesne zajednice (lokalni referendum) raspisuje Vijeće te mjesne zajednice.

Referendum o izjašnjavanju o izdvajanju i pripajanju jedne ili više mjesnih zajednica ili naselja području druge općine raspisuje Općinsko vijeće.

Član 81.

Prijedlog za raspisivanje referenduma iz stava 1. i stava 3. prethodnog člana može podnijeti jedna trećina članova Općinskog vijeća, Općinski načelnik ili Vijeće mjesne zajednice za čije se područje traži raspisivanje referenduma.

Prijedlog za raspisivanje referenduma iz stava 2. prethodnog člana može podnijeti većina članova Vijeća mjesne zajednice ili većina zbora građana s područja mjesne zajednice, odnosno većina zborova građana naselja za koje se traži raspisivanje referenduma.

Član 82.

Prijedlog za raspisivanje referenduma sadrži pitanja o kojima se građani trebaju izjasniti na referendumu i područje na kojem treba provesti referendum.

Član 83.

Odlukom o raspisivanju referenduma određuje se pitanje o kojem se na referendumu građani trebaju izjasniti, te dan i način održavanja referenduma i područja na kojem će se provoditi referendum.

Član 84.

Referendum provodi komisija za provođenje referenduma koju imenuje Općinsko vijeće, odnosno Vijeće mjesne zajednice.

Komisija za provođenje referenduma određuje biračka mjesta u naseljima u kojima će se građani izjašnjavati na referendumu.

Referendum se provodi u skladu sa zakonom i ovim statutom, odnosno statutom mjesne zajednice.

Član 85.

Pravo glasanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području općine, odnosno na području za koje se raspisuje referendum, koji imaju biračko pravo i upisani su u birački spisak.

Odluka je donesena na referendumu ako se za istu izjasni natpolovična većina birača upisanih u birački spisak za područje za koje se provodi referendum i obavezna je za Općinsko vijeće, odnosno Vijeće mjesne zajednice.

Zbor građana

Član 86.

Zbor građana se konsultuje o pitanjima o kojima Vijeće mjesne zajednice zatraži mišljenje ili stav zbora građana, kao i o pitanjima o kojima odlučuje Općinsko vijeće dvotrećinskom većinom, te u postupku donošenja budžeta i planova općine koji se odnose na područje mjesne zajednice.

Član 87.

O svim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine građani mogu raspravljati na zboru građana, te predlagati način rješavanja određenog pitanja, odnosno donošenje akta iz samoupravnog djelokruga Općine.

Građani na zboru mogu inicirati i organizovanje poslova koji neposredno utiču na svakodnevne potrebe života i rada građana kao što su: izgradnja i održavanje puteva,

kanalizacije, vodovoda i drugih komunalnih potreba i infrastrukture; uređenje naselja, izgradnju i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta, sportskih i drugih objekata; zaštita okoliša i slično.

Član 88.

Zbor građana se saziva po potrebi. Zbor građana saziva predsjednik Vijeća mjesne zajednice samostalno ili na prijedlog većine članova Vijeća ili na zahtjev Općinskog vijeća, Općinskog načelnika, kao i na pismeni zahtjev najmanje 20 građana mjesnog područja za koje se održava zbor.

Član 89.

Zbor građana se održava jedinstveno za mjesnu zajednicu ili po dijelovima za mjesno područje, što će se propisati statutom mjesne zajednice.

Član 90.

Obavještenje o sazivanju zbora građana objavljuje se isticanjem oglasa, tako da građani budu blagovremeno upoznati sa dnevnim redom, mjestom i vremenom održavanja zbora.

Član 91.

Građani na zboru biraju radno predsjedništvo: predsjedavajućeg i dva člana koji rukovode radom zbora.

O radu zbora vodi se zapisnik, koji sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora, broj prisutnih, dnevni red, te zaključke i stavove koje zbor donosi.

Da bi se zbor građana mogao održati potrebno je prisustvo najmanje 5% građana upisanih u birački spisak, a za punovažan rad potrebno je da se za odluke, zaključke i stavove izjasni natpolovična većina prisutnih na zboru.

Ukoliko zbor građana ne bude održan zbog nedostatka kvoruma, zakazuje se drugi po redu zbor građana po istim pitanjima u roku od 15 dana.

U slučaju drugog neuspješnog održavanja zbora građana, Vijeće mjesne zajednice će odlučiti po istim pitanjima.

Građanska inicijativa

Član 92.

O svakom pitanju iz djelokruga Općine i Općinskog vijeća građani mogu pokrenuti raspravu putem građanske inicijative.

Građani mogu Općinskom vijeću uputiti inicijativu za donošenje propisa i drugih akata iz djelokruga Općine i Općinskog vijeća, u cilju rješavanja određenog pitanja.

Ukoliko su za realizaciju građanske inicijative potrebna sredstva, inicijativa mora sadržavati prijedlog načina njihovog obezbjeđivanja.

Općinsko vijeće je dužno, što prije a najkasnije u roku od 60 dana, raspravljati i razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom podržalo najmanje 3% birača upisanih u birački spisak općine.

Predstavke i pritužbe

Član 93.

Svaki građanin i pravna lica mogu Općinskom vijeću i Općinskom načelniku podnijeti predstavke i pritužbe na njihov rad kao i na rad njihovih tijela, te na nepravilan odnos zaposlenih kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti.

Na podnesene predstavke i pritužbe organi iz stava 1.ovog člana dužni su dati odgovor u roku od 30 dana, od dana podnošenja predstavke i pritužbe.

Slobodni oblici udruživanja

Član 94.

Općina afirmiše društvene inicijative i aktivnosti na polju razvoja civilnog društva, socijalne brige, očuvanja okoline, kulturne i umjetničke baštine preko organizacija i udruženja građana, čiji su ciljevi humanitarnog, obrazovnog, naučnog, sportskog, rekreativnog i kulturnog karaktera. Dajući značaj navedenim oblicima udruživanja građana, Općina obezbjeđuje:

- informacije i pristup administrativnim procedurama;
- pristup strukturama i općinskim uslugama, prezentaciju projekata ili dokumentovanje drugih aktivnosti;
- prezentiranje Općinskom načelniku i Općinskom vijeću prijedloga, primjedbi i sugestija.

Prijedlozi i primjedbe

Član 95.

Građani pojedinačno ili udruženo mogu upućivati Općinskom načelniku ili Općinskom vijeću prijedloge i primjedbe s ciljem da promoviraju aktivnosti za postizanje zajedničkih interesa.

Prijedlozi i primjedbe koji su izvan samoupravnog djelokruga Općine, Općinski načelnik i Općinsko vijeće prosljeđuju na rješavanje nadležnim organima.

Odgovor na podnesene prijedloge i primjedbe Općinski načelnik i Općinsko vijeće su dužni dati u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 60 dana.

Savjetovanje

Član 96.

Općina, sa ciljem da poboljša aktivno i efikasno učestvovanje građana u odlučivanju i transparentnost administrativnih poslova, promovira razne oblike savjetovanja putem: zбора građana; organizacija korisnika javnih usluga; javnog poziva građanima da prezentiraju prijedloge i zapažanja u odnosu na mjere i rad organa vlasti; ankete javnog mnijenja; javnog informisanja.

Konsultativni sastanci

Član 97.

Putem konsultativnih sastanaka Općina može, prije donošenja određenih odluka, da promovira razne oblike savjetovanja sa asocijacijama i udruženjima građana, građanima, stručnjacima i naučnim radnicima koji mogu doprinijeti kvalitetnoj pripremi prijedloga odluke u interesu građana i Općine u cjelini.

Pravo pristupa

Član 98.

Općina zainteresovanim građanima osigurava pristup administrativnim procedurama, dokumentima i informacijama, strukturama i uslugama, na način i pod uslovima propisanim zakonom.

VIII - OBLICI SARADNJE SA DRUGIM OPĆINAMA

Član 99.

U obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, Općina ostvaruje saradnju sa drugim općinama, a ponajprije sa susjednim. Saradnja se ostvaruje u onim poslovima koji su od njihovog zajedničkog interesa. O oblicima i načinu saradnje Općine zaključuju sporazum.

Član 100.

Općina se može udruživati u zajednicu općina za određeno područje u skladu sa zakonom. Općina se može udruživati u odgovarajući Savez općina Federacije, odnosno Savez

općina Bosne i Hercegovine, o čemu odlučuje Općinsko vijeće samostalno ili na prijedlog Općinskog načelnika.

Udruživanje iz prethodnog stava ima za cilj da se unapređuju određeni zajednički interesi općina.

Član 101.

Općina može pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih zajednica i saradivati sa lokalnim jedinicama drugih država u skladu sa ustavom i zakonom, o čemu odluku donosi Općinsko vijeće samostalno ili na prijedlog Općinskog načelnika.

IX - FINANSIRANJE I IMOVINA OPĆINE

Član 102.

Finansijskim sredstvima i imovinom Općine mora se upravljati u skladu sa zakonom i drugim propisima u interesu građana Općine i s pažnjom dobrog domaćina.

Član 103.

Finansiranje Općine vrši se iz poreza, taksi, prihoda od pokretnih i nepokretnih stvari, koncesija, dotacija, naknada, zaduživanja kod banaka i drugih finansijskih organizacija, donacija i drugih prihoda utvrđenih zakonom i drugim propisima.

Član 104.

Općini pripadaju prihodi u skladu sa zakonom, i to:

a) Vlastiti prihodi:

- porez na imovinu, porez od poljoprivredne djelatosti, porez na promet nekretnina kao i drugi porezi u skladu sa zakonom za koje Općina samostalno određuje stopu;
- komunalne takse, druge takse i naknade čije iznose utvrđuje Općinsko vijeće u skladu sa zakonom;
- kazne i kamate u skladu sa zakonom i naplaćene po Općinskim propisima;
- prihodi ostvareni upravljanjem i prodajom imovine Općine;
- prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Općine;
- prihodi od koncesija u skladu sa zakonom;
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije;
- prihodi od samodoprinosu;
- prihodi od budžetskih korisnika;
- drugi prihodi u skladu sa zakonom ili odlukom Općinskog vijeća.

b) Drugi prihodi:

- prihodi od dijeljenih poreza u skladu sa zakonom;
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti;
- dug u skladu sa zakonom.
-

Član 105.

Općina može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva građana na osnovu potpisane izjave o zadovoljavanju potreba i visini izdvojenih sredstava za te potrebe.

Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava donosi Općinsko vijeće na prijedlog: jedne trećine vijećnika Općinskog vijeća, Općinskog načelnika, jedne ili više mjesnih zajednica na osnovu odluka donosenih od vijeća mjesnih zajednica.

Član 106.

Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaze kroz budžet koji, za svaku kalendarsku godinu, donosi Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 107.

Imovinu općine čine sve pokretne i nepokretne stvari, prava i novčana sredstva koja u skladu sa zakonom pripadaju Općini.

Imovinom Općine upravlja i raspoložuje Općinsko vijeće samostalno ili na prijedlog Općinskog načelnika na način i pod uslovima propisanim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

X - PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Član 108.

Općinsko vijeće u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti donosi propise i druge akte u skladu sa ustavom, zakonom i ovim statutom.

Općinsko vijeće donosi sljedeće propise i druge akte: statut, poslovnik o radu, budžet, odluke, pravilnike, planske akte, programe, smjernice, deklaracije, rezolucije, strategije i druge propise utvrđene Poslovníkom Općinskog vijeća.

Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

Poslovníkom Općinskog vijeća utvrđuju se sadržaj i način donošenja propisa i akata Općinskog vijeća i autentično tumačenje propisa koje donosi Općinsko vijeće, kao i način izrade prečišćenog teksta.

Član 109.

Propisi i drugi akti Općinskog vijeća objavljuju se u «Službenom glasniku Općine Gračanica», a stupaju na snagu danom objavljivanja u Službenom glasniku.

Član 110.

Općinski načelnik u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti donosi propise i druge akte u skladu sa ustavom, zakonom i ovim statutom ili odlukom Općinskog vijeća.

Član 111.

Općinski načelnik donosi sljedeće propise i druge akte: odluke, naredbe, pravilnike, uputstva, programe i druge propise, te rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

Član 112.

Propisi i drugi akti Općinskog načelnika objavljuju se u «Službenom glasniku Općine Gračanica», a stupaju na snagu danom donošenja.

Protiv prvostepenih akata Općinskog načelnika i Općinskog vijeća, donesenih na osnovu propisa Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, u drugom stepenu po žalbi rješava Drugostepeni organ za žalbe, kojeg obrazuje Općinsko vijeće.

Pri donošenju rješenja i drugih akata iz prethodnog člana, primjenjuju se pravila upravnog postupka utvrđena Zakonom o upravnom postupku.

XI - ODNOSI I SARADNJA SA FEDERALNIM I KANTONALNIM VLASTIM

Član 113.

Općinske i kantonalne vlasti djeluju zajednički na partnerskim osnovama, osim u oblasti administrativnog nadzora koji vrše federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada organa Općine.

Član 114.

U vršenju povjerenih ovlašćenja i izvršavanju prenesenih nadležnosti na Općinu primjenjuju se uputstva i smjernice koji se dobiju od federalnih i kantonalnih vlasti u skladu sa zakonom.

XII - JAVNOST I TRANSPARENTNOST

Član 115.

Općina obezbjeđuje javnost rada u postupku donošenja odluka, uključivanjem javnosti, odnosno omogućavanjem građanima da neposredno učestvuju u postupku donošenja odluka i odlučivanju u skladu sa zakonom i ovim statutom, te da prisustvuju sjednicama Općinskog vijeća u skladu sa Poslovníkom Općinskog vijeća.

U cilju informisanja javnosti organi Općine podnose javnosti godišnje izvještaje u kojima će se uporediti postignuti rezultati s planiranim programskim ciljevima.

Obavještenja i informacije o obavljanju poslova organa Općine mogu davati predstavnici Općinskog načelnika i predstavnici Općinskog vijeća.

Član 116.

Transparentnost rada Općina ostvaruje kroz otvorenost postupka realizacije općinskih propisa i akata, primjenu zakona i drugih propisa, te kroz upoznavanje javnosti sa njihovom primjenom.

Transparentnost se obezbjeđuje kroz slobodu pristupa informacijama i informisanje javnosti, objavljivanje budžeta i drugih propisa i akata Općine u «Službenom glasniku Općine Gračanica», putem sredstava javnog informisanja, općinske web stranice, informativnog biltena i drugih oblika informisanja.

Član 117.

Općina će objaviti i na drug način učiniti javno dostupnim svoje propise i akte.

Općina neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa zakonom, drugim propisima i aktima Općinskog vijeća, kao ni informacije koje uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica, osim ako je to opravdano javnim interesom.

XIII - POSTUPAK ZA DONOŠENJE I IZMJENE I DOPUNE STATUTA

Član 118.

Statut općine usvaja Općinsko vijeće dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja vijećnika.

Član 119.

Izmjene i dopune Statuta vrše se Odlukom Općinskog vijeća, koja se usvaja dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja vijećnika.

Prijedlog za donošenje novog Statuta ili izmjene i dopune Statuta (u daljem tekstu: promjene Statuta) može podnijeti jedna trećina vijećnika Općinskog vijeća, Općinski načelnik, Komisija za Statut i propise ili građani putem građanske inicijative.

Prijedlog iz prethodnog stava mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Općinskog vijeća u pismenoj formi.

Član 120.

O prijedlogu za promjenu Statuta raspravlja se na sjednici Općinskog vijeća o čemu se donosi odluka.

Nakon donošenja odluke o promjeni Statuta, prijedlog promjene Statuta u formi nacrtu dostavlja se vijećnicima Općinskog vijeća, vijećima mjesnih zajednica, parlamentarnim političkim partijama, udruženjima radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanja primjedbi i prijedloga.

Ako se predložena promjene Statuta ne prihvati, isti prijedlog se ne može ponovo staviti na dnevni red sjednice općinskog vijeća, prije isteka šest mjeseci, osim ako su promjene obavezne shodno zakonu.

XIV - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 121.

Danom stupanja na snagu ovog statuta prestaje da važi Statut Općine Gračanica-Prečišćen tekst («Sl. glasnik Općine Gračanica», broj: 1/01), te Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Općine Gračanica («Sl. glasnik Općine Gračanica», broj: 3/01 i 9/02).

Član 122.

Općina će uskladiti svoje propise i akte sa ovim statutom u roku od tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 123.

Mjesne zajednice su dužne uskladiti svoje Statute sa ovim statutom u roku od tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Stupanjem na snagu ovog statuta prestaju da važe odredbe statuta mjesnih zajednica koje su u suprotnosti sa odredbama ovog statuta.

Član 124.

Ovaj Statut stupa na snagu danom objavljivanja u «Službenom glasniku Općine Gračanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRAČANICA
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA

Muharem Musić, s.r.

Broj: 01-05-1647/09
Datum: 29. 04. 2009. godine